

Dosarul nr. 3ra-934/21

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud. T. Andronic)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca - Doneva
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Svetlana Mereuța și Leonid Mereuța,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Mereuța și Leonid Mereuța împotriva Primarului satului Cojușna, raionul Strășeni, secretarului Consiliului sătesc Cojușna, raionul Strășeni, Svetlana Fulga, arhitectului-șef, Mihail Fistican, Danielei Mîndrescu și lui Sergiu Jereghi, cu privire la anularea actelor administrative, obligarea demolării construcției și repararea prejudiciului moral și material,

împotriva deciziei din 23 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 06 octombrie 2017, coreclamanții Svetlana Mereuța și Leonid Mereuța au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului satului Cojușna, raionul Strășeni, secretarului Consiliului sătesc Cojușna, raionul Strășeni, Fulga Svetlana, arhitectului-șef, Mihail Fistican, Danielei Mîndrescu și lui Sergiu Jereghi, cu privire la anularea actelor administrative, obligarea demolării construcției și repararea prejudiciului moral și material.

În motivarea pretențiilor sale, după suplinirea acțiunii, Svetlana Mereuța și Leonid Mereuța au invocat că, la 19 septembrie 2017, au expediat în adresa pârâtei, Daniela Mîndrescu, o pretenție prin care i-au solicitat acesteia, să demoleze în termen de 10 zile, anexa la apartament și garajul construit pe lotul de teren cu nr. cadastral - 8015309.527, situat în raionul Strășeni, satul Cojușna, strada Mihai Viteazul nr. 203 b, însă ultima nu s-a conformat somației recepționate.

Reclamanții au menționat că lotul de teren cu nr. cadastral 8015309.527, situat în raionul Strășeni, satul Cojușna, strada Mihai Viteazu nr. 203 b, se învecinează cu terenul cu nr. cadastral - 8015309.526, situat în raionul Strășeni, satul Cojușna, strada Mihai Viteazul nr. 203 c, care le aparține cu drept de proprietate și, pe care este amplasat bunul imobil cu nr. cadastral - 8015309.526.01.001.

Au indicat că construcția - anexă edificată de copârâta, Daniela Mîndrescu, pe lotul de teren cu nr. cadastral - 8015309.527, situat în raionul Strășeni, satul Cojușna, strada Mihai Viteazul nr. 203 b, atentează în mod inadmisibil asupra bunului imobil cu nr. cadastral 8015309.526.01.001, care-l dețin dâșii cu drept de proprietate, deoarece această anexă la apartament și garaj, le acoperă geamurile camerelor locative din locuința lor, iar din această cauză nu pătrunde lumina prin geamuri și, există pericolul de incendiu din motivul că, nu este respectată distanța între construcțiile edificate de pârâtă.

Reclamanții au solicitat anularea certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 21 din 16 iunie 2016 și autorizației de construire nr. 24 din 26 septembrie 2016, obligarea demolării din contul pârâtei, Daniela Mîndrescu a anexei construite la apartamentul și garajul amplasate pe str. M. Viteazul, 203b, satul Cojușna, r-nul Strășeni (nr. cadastral 8015309.527) și repararea prejudiciului material și moral.

Prin hotărârea din 12 octombrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, s-a respins acțiunea, ca neîntemeiată (f.d. 230-235, vol.3).

La 23 octombrie 2020, Svetlana Mereuța și Leonid Mereuța, în termen legal, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 12 octombrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond (f.d. 228, vol. 3).

Prin decizia din 23 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel depusă de Svetlana Mereuța și Leonid Mereuța și s-a menținut hotărârea din 12 octombrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

Instanța de apel a menționat că lucrările de construcții s-au executat pe bază de proiect elaborat în modul stabilit de lege, cu respectarea documentelor normative în vigoare, a regimului arhitectural-urbanistic și a regimului tehnic indicate în certificatul de urbanism, eliberat de autoritatea administrației publice locale din satul Cojușna, raionul Strășeni (f.d. 136, 137, vol.1).

Instanța de apel a precizat că, planșele fotografice, planul de situație, planul de trasare/amenajare anexate la actele cauzei, combat afirmațiile apelanților-reclamanți, or, prin vizualizarea acestora este evident că anexa la apartamentul Danielei Mîndrescu este cu mult sub geamurile apartamentului reclamanților Svetlana Mereuța și Leonid Mereuța și în nici un fel nu crează împiedimente la pătrunderea luminii în apartamentul acestora.

Finalmente, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că instanța de fond a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

La 25 august 2021, Svetlana Mereuța și Leonid Mereuța au depus cerere de recurs împotriva deciziei din 23 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea actului judecătoresc, cu restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Recurenții au menționat că instanța ierarhic inferioară a studiat superficial materialele cauzei, dând o apreciere incorectă dovezilor prezentate și nu a argumentat soluția adoptată. Mai mult ca atât, au invocat că instanța de apel nu s-a expus, în decizia contestată, asupra argumentelor indicate în susținerile verbale din 22 iunie 2021, lăsând

o notă de interpretare și anume fie au ignorat să se expună asupra acestora sau le-au respins, nefiind clar care sunt motivele de respingere a acestora.

În opinia recurenților, cele menționate denotă faptul că poziția sa ca parte implicată în proces nu a fost auzită, ceea ce constituie o încălcare a prevederilor art. 6 CEDO.

Svetlana Mereuța și Leonid Mereuța au menționat că, analizând starea de fapt și de drept stabilită la examinarea apelului și raportând-o la normele de drept aplicabile speței, precum și la jurisprudența CEDO, a constatat că instanța de apel nu a cuprins întregul spectru de măsuri procesuale necesare examinării complete și multilaterale a cauzei, efectuând verificarea selectivă, superficială și incompletă.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Respectiv, procedura de contencios administrativ dedusă judecării în prezenta speță în partea procedurală urmează a fi judecată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018.

Conform art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 23 iunie 2021, însă date despre notificarea acesteia nu există. Decizia motivată din 23 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurenților la 09 august 2021, fapt confirmat prin avizul poștal (vol.IV, f.d. 121).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au depus recursul motivat la 25 august 2021, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 13 septembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a notificat intimaților copia recursului depus de Svetlana Mereuța și Leonid Mereuța, explicându-le dreptul de a depune referință asupra criticilor formulate în recurs (vol. III, f.d. 191).

Prin referința din 29 septembrie 2021, reprezentantul Danielei Mîndrescu, avocatul Vasile Iamandii, a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de Svetlana Mereuța și Leonid Mereuța, cu privire la repunerea în termen a recursului, declararea recursului ca inadmisibil sau respingerea integral a acestuia, anularea măsurilor de asigurare a acțiunii stabilite prin încheierea din 16 octombrie 2017 a Judecătoriei Strășeni, sediul

Central și încasarea cheltuielilor de judecată solidar din contul Svetlanei Mereuța și a lui Leonid Mereuța în beneficiul Danielei Mîndrescu.

La 01 octombrie 2021, secretatul Consiliului sătesc Cojușna, Svetlana Fulga, a depus, prin intermediul poștei electronice, referință asupra recursului depus de Svetlana Mereuța și Leonid Mereuța, prin care a solicitat declararea recursului, ca inadmisibil sau respingerea acestuia, ca neîntemeiat.

Prin referința din 04 octombrie 2021, Primarul satului Cojușna, Sergiu Jereghi, a solicitat ca recursul să fie declarat inadmisibil sau respins, ca neîntemeiat.

Până la examinarea admisibilității recursului, intimatul arhitectorul-șef, Mihail Fistican, nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referință asupra recursului.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în

special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Subsidiar, nu pot fi reținute nici trimiterile recurenților la jurisprudența în cauze analogice, deoarece soluțiile pe fiecare caz în parte sunt adoptate reieșind din circumstanțele stabilite și suportul probatoriu administrat în acest sens.

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Svetlana Mereuța și Leonid Mereuța.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Svetlana Mereuța și Leonid Mereuța se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu